

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2455

av Lars Hjalmered m.fl. (M)

Näringsliv

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en fond-i-fondlösning om 400 mkr bör inrättas för att stärka det privat-offentliga riskkapitalet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Finansinspektionen i uppdrag att se över hur regelverket i banksektorn kan förenklas för små aktörer så att konkurrensen kan öka, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kravet på aktiekapital bör halveras till 25 000 kronor för att göra det lättare att starta nya företag och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten till tjänstledighet för att starta företag bör förlängas från dagens sex månader till minst ett år och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att s.k. mikroaktiebolag bör undantas från en del administration och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett särskilt flytt-RUT-avdrag bör införas och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer konkurrenskraftiga skatter för nyckelpersoner i växande företag och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en garanti så att företag bara behöver lämna en uppgift en gång till myndigheterna, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera och effektivisera det statliga riskkapitalet så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta det viktiga arbetet med den nationella mineralstrategin och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över markägarens rättigheter som fordringsägare när det gäller dennes del av mineralersättningen vid en konkurs och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statliga bolag och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om immaterialrätt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att människors inneboende kraft, kreativitet och entreprenörskap ska ha möjlighet att förverkligas är det grundläggande med ett gott företagsklimat. Företag som startar och växer är grunden för jobb och finansieringen av vår gemensamma välfärd. Fler företag och fler i arbete betyder fler händer i vården och fler lärare på våra skolor. Moderaterna vill därför skapa bättre förutsättningar för att fler företag ska kunna anställa och växa. Det förutsätter bland annat tillgång till kompetent arbetskraft, kapital som kan investeras i företagen och att företagens regelbördor minskar. Under alliansregeringen blev det mer lönsamt att arbeta, starta och driva företag i Sverige. Sänkt inkomstskatt som särskilt gynnade de med låg- och medelinkomster ökade drivkrafterna för arbete samtidigt som bland annat sänkt bolagsskatt och ändrade 3:12-regler underlättade nyföretagande och tillväxt i redan befintliga företag. Satsningar på forskning och innovation har ytterligare stärkt Sveriges internationella konkurrenskraft samtidigt som grunden lagts för fler jobb.

Men mer måste till. För att säkerställa fortsatt goda villkor för företagande behöver vi kontinuerligt utvärdera och förbättra de system vi har. I dag finns många områden där Sverige fortsatt kan och bör bli bättre. Det svenska skattesystemet behöver fortsatt utvecklas så att det skapar attraktiva förutsättningar för företag att bedriva sin verksamhet i Sverige, och särskilt främjar entreprenörskap och innovation. Därför föreslår vi mer konkurrenskraftiga skatter för nyckelpersoner i växande företag. Men vi behöver även goda kommunikationer och infrastruktur för att bibehålla svensk konkurrenskraft gentemot omvärlden. Det innefattar såväl vägar som järnvägar, utbyggda bredband som en robust energiförsörjning. Därför menar vi att det är avgörande att Sverige gör särskilda satsningar på infrastruktur som främjar företagande

och konkurrenskraft. Alliansregeringen har även varit pådrivande i frihandelsförhandlingarna med bland annat USA. Vår inriktning framåt är fortsatt att Sverige ska vara en pådrivare för mer handel och frihandel. Det ger fler möjligheter för svenska företag. Det finns även ett politiskt ansvar att kapa regler och krångel och ständigt se över och utveckla hanteringen av de statliga bolagen.

Mycket av attityderna till företagande börjar i skolan. Därför vill vi att Ung Företagsamhet, UF, ska erbjudas på alla gymnasieprogram i hela Sverige. Samt att ett kvalitetslyft genomförs inom gymnasiets yrkesprogram som bland annat innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF.

Tillgången på kapital är ofta avgörande för om ett företag ska kunna starta och växa eller ej. Vi behöver mer av offentlig-privata lösningar där statligt riskkapital kan samverka med privata investeringar. Därför föreslår Moderaterna att en fond-i-fondlösning om 400 mkr inrättas för att stärka det privat-offentliga riskkapitalet. Vidare bör Finansinspektionen få i uppdrag att se över hur regelverket i banksektorn kan förenklas för små aktörer, så att konkurrensen kan öka. Dessutom vill vi se en bred översyn av det statliga riskkapitalet i syfte att effektivisera och rikta om det till att fokusera mer som ett komplement till privat riskkapital.

Trösklarna för att starta företag måste även de sänkas. Dagens krav på aktiekapital kan verka hämmande. Därför vill vi sänka kravet på aktiekapital från dagens 50 000 kronor till hälften, 25 000 kronor, för att därigenom göra det lättare att starta nya företag. För många är även klivet från anställning till eget företag ett hinder. Därför vill vi utöka möjligheten till tjänstledighet från dagens sex månader till minst ett år när man vill starta företag.

Regelkrångel är ett område som kräver ständigt arbete och uppföljning. Små, så kallade, mikroaktiebolag bör undantas från en del administration och servicetjänsten

”En väg in” som från 2015 gör det möjligt för företagen att bara lämna in uppgifter en gång och till ett ställe är viktiga led i detta.

RUT-avdraget har tjänat Sverige väl. Svarta jobb har blivit vita samtidigt som hundratusentals människor fått avlastning i sin vardag. Småbarnsfamiljer får en extra hjälp med livspusslet samtidigt som pensionärer fortsatt kan ha rent och fint i sitt hem även om orken för städning sviktat. Dessutom har tiotusentals människor runt om i landet fått ett arbete med pensionsgrundad inkomst. För att bygga vidare på denna framgångssaga alliansregeringen vill vi att RUT-avdraget utvidgas till att även omfatta ett särskilt flytt-RUT-avdrag som beräknas skapa 1 000 nya jobb.

Svensk gruvindustri skapar arbete och tillväxt och bidrar till vår gemensamma välfärd. Därför är det viktigt att Sverige fortsätter vara en bra plats att starta och bedriva verksamhet i. Alliansregeringen startade arbetet med en nationell mineralstrategi. Vi

menar att det är av stor vikt att detta arbete fortsätts. Vi menar vidare att man bör se över markägarnas rättigheter som fordringsägare gällande sin del av mineralersättningen vid en konkurs.

Vidare är det viktigt att lagstiftningen hänger med även när det gäller de framväxande kreativa näringarna. De står för en stor del av dagens tillväxt och framtida jobb. Samtidigt måste verk och alster skyddas för att branschen ska kunna fortsätta växa och frodas. Att se över lagstiftningsområdet kring immateriella rättigheter är en ständig pågående process där det gäller att politiken hänger med i den allt snabbare tekniska utvecklingen. Det skapar spännande möjligheter som vi måste ta till oss och lära av samtidigt som det är viktigt att värna vissa grundläggande värden.

Fler jobb för ett starkare Sverige

Jobb skapas av företag som växer och anställer. Fler jobb i växande företag betyder ökade skatteintäkter, vilket i sin tur finansierar vår gemensamma välfärd. Sveriges välstånd byggs genom öppenhet och handel. Samtidigt utmanas företag och jobb i Sverige ständigt av entreprenörer och innovationer från hela världen. För att Sverige ska kunna konkurrera på den globala marknaden behöver villkoren för företagsamhet och entreprenörskap bli bättre. En ambitiös politik för företagande, entreprenörskap och innovationer är en förutsättning för att klara jobben och välfärden.

Sverige möter tre större utmaningar under de kommande åren när det gäller jobb och företag. Det handlar om möjligheter och hot med globaliseringen, behovet av att få fler företag att starta och framförallt att växa, samt att med kraft möta det nya utanförskapet. Sverige behöver en reforminriktad jobb- och näringspolitik som tar sig an dessa större utmaningar. Det är genom kloka och långsiktiga reformer vi kan bidra till fler jobb och växande företag i Sverige. Det handlar om satsningar på att utveckla skolan och investera i forskning, tillgång till bra transporter av både människor och gods, rimliga skattevillkor som uppmuntrar till flit och entreprenörskap och mer handel och frihandel. Det är de samlade villkoren för företag och jobb som avgör om vi ska klara de större utmaningarna Sverige möter. Under alliansregeringen blev det mer lönsamt att arbeta, starta och driva företag i Sverige. Sänkt inkomstskatt som särskilt gynnade de med låg- och medelinkomster ökade drivkrafterna för arbete samtidigt som bland annat sänkt bolagsskatt och ändrade 3:12-regler underlättade nyföretagande och tillväxt i redan befintliga företag. Satsningar på forskning och innovation har ytterligare stärkt Sveriges internationella konkurrenskraft samtidigt som grunden lagts för fler jobb.

Idag har dessvärre Sverige en regering som tar in vårt land på fel väg, och som har svikit flera löften på vägen. Regeringen har fattat en serie av beslut som försämrat villkoren för företag och jobb. Den har försämrat RUT och ROT, höjt skatter för både

yngre och äldre på arbetsmarknaden, den äventyrar flygtransporter, saknar en plan för energipolitiken, den är splittrad i handelspolitiken, trycker under entreprenörer inom välfärden och har tagit steg som äventyrar ordning och reda i de offentliga finanserna.

I Sverige ser vi nu ett nytt utanförskap växa fram. Det breda utanförskap Sverige hade under det tidiga 2000-talet har nu ersatts av ett smalare och djupare utanförskap. Det handlar om människor som aldrig får sitt första jobb, framförallt unga med bristande utbildning och om nyanlända med låg utbildning som inte får en chans på arbetsmarknaden. Hindren för att ta sig in på arbetsmarknaden för dessa grupper är höga. Arbetslösheten är tre gånger så hög bland dem utan gymnasiekompetens jämfört med andra. Detta är det nya utanförskapet och det är ofta unga och utrikes födda som drabbas allra hårdast.

För att komma åt det nya utanförskapet är det rimligt och angeläget att ett ”förstajobbet-avdrag” införs, med en tydlig skattelättnad till dem med låga arbetsinkomster. Det är dessutom rimligt att göra en ändring av lagen om anställningsskydd, LAS, och införa en ny tidsbegränsad anställningsform, ”förstajobbet-anställning”. Målet är att ge fler unga och nyanlända chansen att få sitt första jobb. Detta föreslår också Moderaterna i sin budgetmotion för 2016.

Sverige möte flera större utmaningar under de kommande åren. Det handlar om möjligheter och hot med globaliseringen, behovet av att få fler företag att starta och framförallt att växa, samt att med kraft möta det nya utanförskapet. Det vore olyckligt och dåligt om svaret blir ökade skatter på företagande och jobb. Tvärtom behöver Sverige en reforminriktad jobb- och näringspolitik som tar sig an dessa större utmaningar.

Vad Sverige behöver är fler jobb- och företagsreformer. Det behövs reformer som adresserar relevanta utmaningar. Och inriktningen ska vara att stärka konkurrenskraften, underlätta för att få fler företag att växa och möta det nya utanförskapet. För att nå dit är det rimligt att riksdagen beslutar om ett jobb- och företagspaket.

Satsningar på infrastruktur

Transporter och infrastruktur är att se som ett blodomlopp i den svenska ekonomin. Det handlar om att människor ska kunna pendla till sina arbeten och åka på fritiden, liksom att företag ska få varor till sig och kunna skicka färdiga varor till kunder. Bra transporter är viktigare för Sverige än för många andra länder då vi är ett glest befolkat land med stora avstånd både inom landet och till de marknader företag handlar med.

Ambitionerna för transportområdet har ökat radikalt de senaste åren. Det märks inte minst genom att de pengar som används till drift och underhåll av järnväg har dubblats. Lägg till det stora och nya projekt som startats. Enligt analyser från

Trafikverket förväntas efterfrågan på godstransporter öka med drygt 50 procent fram till 2030. Samtidigt behöver industrin och handeln bättre och billigare transporter för att kunna konkurrera internationellt. Alliansregeringen höjde ambitionsnivån för infrastrukturen avsevärt och tog ett helhetsgrepp för att åtgärda kapacitetsbristerna i transportsystemet. Alliansregeringen satsade 522 miljarder kronor på förstärkt infrastruktur i hela Sverige för perioden 2014–2025 och fördubblade anslagen till järnvägsunderhåll jämfört med den föregående socialdemokratiska regeringen.

En viktig fråga för att åstadkomma bättre, billigare och mer miljövänliga transporter i vägnätet är att ge tyngre och längre lastbilar möjlighet att köra på våra vägar. Tyngre lastbilar upp till 74 ton ger inte endast svenska företag bättre konkurrenskraft, utan leder också till mer miljövänliga transporter. Utvärderingar visar att tyngre och längre lastbilar sänker koldioxidutsläppen per transporterat ton med cirka tio procent, ökar företagens produktivitet med 20–25 procent och sänker deras kostnader med 8–15 procent. Alliansregeringen gav Transportstyrelsen och Transportverket i uppdrag att ta fram förslag på hur lastbilar upp till 74 ton ska kunna trafikera våra vägar. Detta finns nu på regeringens bord. Vi vill skyndsamt gå vidare med det förslag som tagits fram, för att värna svensk konkurrenskraft och bidra till mer miljövänliga transporter. Vi vänder oss mot regeringens idé om att endast tillåta ett fåtal vägsträckor för tyngre trafik. Tyngre lastbilar upp till 74 ton ska vara tillåtet överallt där vägarnas bärighet är tillräcklig.

Järnvägen möjliggör effektiva och miljövänliga transporter för både människor och gods. Våra järnvägar är särskilt viktiga för jobben – största delen av alla resor på järnväg är arbetsresor under tio mil. Satsningar på drift och underhåll av järnvägen bör öka. Vi vill också uppvärdera godsstråken i Trafikverkets prioritering av underhåll så att industrin kan få sina produkter levererade. För att ytterligare öka effektiviteten i hur vi använder våra järnvägar, bör möjligheten att tillåta längre och tyngre tåg på järnvägen övervägas.

Även sjöfarten är mycket viktig för svensk industri och handel. Nästan all svensk utrikeshandel transporteras sjövägen – de flesta importvaror som vi köper och större delen av vår export transporteras med båt. Sjöfarten är därmed avgörande för företagsamhet och handel, men också i sig själv en viktig näring. Alliansregeringen genomförde den första handlingsplanen någonsin för svensk sjöfartsnäring, och inledde ett arbete med att ta fram en maritim strategi. Det är viktigt att ta fasta på den tidigare handlingsplanen och nu ta nästa steg för en stark svensk sjöfartsnäring. Sjöfarten behöver bättre allmänna villkor och en samlad strategi.

Sverige är ett land med långa avstånd. Flyget blir därför extra viktigt för vår konkurrenskraft. För en exportberoende ekonomi som vår är det avgörande att svenska

företag enkelt och billigt kan nå kunder, affärspartner och anställda. Moderaterna vill därför att Arlanda ska fungera som en viktig hubb i Norden med fler utrikesförbindelser och välkomnar därför att Arlanda är en utvald flygplats för amerikansk pre-clearance vilket kommer underlätta för resenärer att resa via Stockholm. Vi vill även att Bromma flygplats finns kvar som ett viktigt komplement för inrikes och utrikes trafik.

Bra transporter är en grund för bra konkurrenskraft. Därför behöver fortsatt stora investeringar göras i drift och underhåll liksom i nyinvesteringar. Det är vidare angeläget att Sverige snarast gör det möjligt att använda längre och tyngre lastbilar. En särskild lastbilsskatt, som regeringen vill skapa, bör inte införas. Sjöfarten ska fortsätta utvecklas utifrån den tidigare sjöfartsstrategin. Goda transportvillkor gör att pappersbruket eller stålverket kan klara konkurrensen och fortsätta sälja till kunder i andra delar av världen.

Sänkta trösklar för fler och växande företag i Sverige

En god utgångspunkt är att det finns många företag i Sverige. Många människor väljer att starta företag. Från 2006 och under hela alliansregeringens tid har Sverige sett en fördubbling av andelen svenska entreprenörer, vilket är en starkare utveckling än i något jämförbart land. Men den positiva utvecklingen av antalet entreprenörer har brutits under 2014. En trolig orsak är de negativa besked och beslut regeringen kommit med inom områden som RUT, ROT och företagande inom välfärden. Det är nu angeläget att utvecklingen vänds igen så att fler väljer entreprenörskap.

Det är önskvärt om fler människor väljer att starta eget företag. Få att nå dit är det viktigt att jobba med attityder. Enligt Tillväxtverket kan ungefär 50 procent av svenskarna tänka sig att starta ett eget företag, däremot är det bara runt 10 procent som gör det i slutändan. Vidare har undersökningar av Ung Företagsamhet (UF) visat att bortåt var fjärde elev som går igenom UF senare i livet startar företag. Man vet också att de som genomför UF också i högre grad är chefer, får högre lön och har kortare arbetslöshetsperioder än de som inte går UF. Det är därför rimligt att anta att fler företag skulle startas över tid om fler elever erbjuds och väljer att gå UF. Det finns därutöver stora skillnader i hur stor andel elever som går UF på olika gymnasieprogram. Nio av tio elever på Handels- och administrationsprogrammet läser UF, medan under en av tio elever på Byggprogrammet gör det. Rimligen finns möjligheter att erbjuda fler elever en chans att läsa UF, inte minst då många elever på yrkesprogram ofta senare i livet startar eget företag och genom UF torde stå bättre rustade för livet som egen företagare. Moderaterna anser att alla gymnasieelever i Sverige ska erbjudas läsa UF och att ett kvalitetslyft genomförs inom gymnasiets yrkesprogram som bland annat innebär att kopplingen till arbetslivet stärks med hjälp av UF.

Det är bra om fler människor ges möjlighet att förverkliga sina idéer och skapa jobb både åt sig själv och åt andra. För att underlätta för att fler ska starta företag vill vi sänka kravet på aktiekapital från 50 000 kronor till 25 000 kronor. Kravet på aktiekapital sänktes av alliansen från 100 000 kronor till 50 000 kronor. Det är rimligt att nu gå vidare och göra ytterligare en sänkning snarast. Vi vill även att rätten till tjänstledighet förlängs från dagens sex månader till minst ett år. Det gör att det blir enklare för fler att våga ta steget till entreprenörskap och att fler människor får mer tid att utveckla sitt företag så att det bär sig innan ett karriärbeslut behöver fattas.

Även så kallade mikroaktiebolag bör undantas från en del administration, så att de kan fokusera mer på att driva verksamheten än på pappersarbete. Under de senaste åren har det skett fler viktiga lättnader i regler och administration, framförallt för mindre företag. Det är dock viktigt att nu gå vidare för att ytterligare underlätta för mindre företag genom att utreda hur dessa kan undantas från administration för att på så sätt kunna fokusera mer på att driva och utveckla sina verksamheter.

Under förra mandatperioden sänktes företagens administrativa kostnader med sju miljarder kronor och det genomfördes närmare 500 förenklingar. Regelrådet har permanentats och syftar till att ge Sveriges företagare en enklare vardag. Erfarenheter från andra länder visar att en oberoende granskning av nya regler minskar onödigt regelkrångel. Regelrådets uppgift är därför att granska förslag till nya och ändrade regler från departement och myndigheter. Regelkrångel, inte minst inom skatteområdet, är något som orsakar extra arbete för företagare och som hindrar tillväxt. ”En dörr in” är en plattform där företagare bara lämnar in uppgifter en gång på en plats, och att uppgifterna därefter slussas till aktuell myndighet. ”En dörr in” skulle påtagligt minska tiden som företag behöver lägga på administration och öka tiden de kan lägga på sin kärnverksamhet: att skapa värde och jobb.

Många företagare arbetar många timmar och inte sällan med en låg lön i början. Ett nystartat företag har sällan möjlighet att erbjuda marknadsmässiga löner till nyckelpersoner. För att underlätta för mindre företags möjlighet att attrahera och behålla nyckelpersonal vill vi att det blir enklare och billigare att erbjuda anställda delägarskap och incitamentsprogram. Det handlar såväl om företagens kostnader som skattevillkoren för enskilda personer. Alliansregeringen har tidigare tillsatt en utredning som ska lämna sina förslag i mars 2016. Reglerna bör bli enklare och mer konkurrenskraftiga, samtidigt som grundläggande skatterättsliga principer beaktas.

I Sverige växer ett nytt utanförskap fram där framförallt unga och nyanlända har svårt att få det första viktiga jobbet. För att möta det nya utanförskapet behövs flera jobb- och företagarreformer. En sådan är införandet av ”flytt-RUT”. RUT-reformen har sedan den infördes för drygt 8 år sedan kommit att bli mycket framgångsrik. Många nya

företag har startats, svarta jobb har blivit vita, jobb har ofta gått till människor som står en bit från arbetsmarknaden, och reformen har fått positiv effekt på de statliga finanserna. Dessa erfarenheter tillsammans med behovet av att möta det nya utanförskapet gör det rimligt att utöka RUT-reformen till att också innefatta flyttjänster. ”Flytt-RUT” har potential att bidra mycket positivt till sysselsättningen.

Ett annat stort bekymmer för företagare är bluffakturor, eller fakturabedrägeri, som är ett samlingsbegrepp för ett krav på betalning för en vara eller tjänst som man aldrig beställt eller fått levererad. På senare tid har det skett en ökning av brotten. Vi ser mycket allvarligt på att antalet anmälda fakturabedrägerier ökar. Fakturabedrägerierna drabbar både företag och privatpersoner, och uppskattas omsätta miljarder. Mycket av informationsarbetet kan, och sker även, inom ramen för branschorganisationerna själva. Vi välkomnar detta men ser samtidigt att mer behöver göras i kampen mot bluffakturor.

Förbättra tillgången på kapital

Sverige har en internationellt sett stor finansiell sektor i förhållande till ekonomins storlek. De ger ett viktigt bidrag till den svenska tillväxten och säkerställer att många branscher och företag har god tillgång till kapital. För att nya företag ska skapas och växa till är tillgången på kapital centralt. Sveriges entreprenörer behöver goda förutsättningar för att kommersialisera innovativa affärsidéer och utveckla växande företag. I relation till jämförbara länder är dock mindre kapital i Sverige fördelat till de allra tidigaste utvecklingsfaserna av nya produkter eller tjänster, och riskkapitalet har också minskat över tid. Här har statliga finansieringsinsatser en viktig marknadskompletterande roll att spela. Det offentliga riskkapitalet har dock visat på begränsade resultat i detta avseende. Endast 27 procent av det offentliga riskkapitalet når företag i startup-fasen, och bara 0,2 procent i såddfasen. Under året har en utredning av det statliga riskkapitalet skett. Förslaget är remitterat och under beredning. Vi kommer att återkomma med förslag kring detta senare. Men det finns redan nu indikationer på att statligt riskkapital tränger undan privat kapital i senare faser, och de statliga fonder som finns är på många sätt överlappande vad gäller mål och mandat. Vårt ingångsvärde är att privat kapital ska vara utgångspunkten för företagsfinansiering. Offentliga insatser ska kunna komplettera privat riskkapital om särskilda behov finns och bör då i huvudsak ha inriktningen av användas för att få mer privat kapital på marknaden. Vi anser även att det bör inrättas en offentligt-privat fond-i-fondlösning inom ramen för det statliga riskkapitalet. Fonden ska vara inriktad på de tidigaste och mest riskfyllda faserna och ha en omfattning om minst 400 miljoner kronor där privat kapital står för minst hälften. Vi vill även fortsätta att effektivisera nuvarande offentliga riskkapitalstrukturer. Samtidigt behövs god konkurrens också på de finansiella

marknaderna. Under de senaste åren har det skett flera skärpningar av regelverken för bank- och finansföretag. Skärpningarna har kommit som svar på finanskrisen och för att bidra till stabilare bankföretag och bankmarknad. Det är rimligt att krav skärpts. Fler och hårdare regler innebär dock en risk för en minskad konkurrens då mindre aktörer inte lika enkelt kan bygga upp och bekosta nödvändig kompetens i lika hög grad som stora. Därför anser vi att Finansinspektionen bör få ett särskilt uppdrag att se över hur regler kan mildras eller tas bort för mindre aktörer på bank- och finansmarknaderna för att på så sätt öka konkurrensen på marknaden. Dock ska det ske på ett sådant sätt att tillförlitligheten till bankverksamhet inte äventyras.

Mineralstrategin

År 2013 enades alliansregeringen om en mineralstrategi som ska säkra inte bara gruvornas framtid, utan även se till så att gruvindustrin kan samexistera med övriga samhället. Strategin identifierar fem strategiska områden för en långsiktig och hållbar mineralanvändning. En åtgärdsplan på totalt 19 åtgärder föreslås för att nå målen. Åtgärder som föreslås är bl.a. en kartläggning och analys av utvinnings- och återvinningspotential för svenska metall- och mineraltillgångar, kartläggning av Sveriges styrkeområden och utmaningar inom gruv- och mineralforskningen och ett nationellt mineralforum för att främja dialog, kunskapsutbyte och samordning.

Det är dags att vi tar fler viktiga steg för att Sverige ska kunna fullfölja alliansens mineralstrategi för Sverige. Alliansens ambition handlar om att skapa de bästa förutsättningarna för en mineralpolitik som ska stärka den svenska konkurrenskraften i svensk gruv- och mineralnäring. På så sätt kan Sverige behålla och förstärka sin position som EU:s ledande gruvland. Sveriges mineraltillgångar ska nyttjas på ett långsiktigt hållbart sätt, med beaktande av ekologiska, sociala och kulturella dimensioner så att natur- och kulturmiljöer bevaras och utvecklas.

Gruvnäringen skapar även det som kanske är viktigast av allt för en levande landsbygd: arbetstillfällen. Inte bara i gruvan, utan i livsmedelsaffären, hotellet, där vägar byggs och infrastruktur förbättras. De bolag som verkar här betalar bolagsskatt och krav på fondering för avveckling och återställning finns i miljöbalken och är en förutsättning för att få tillstånd.

Gruvnäringen i Sverige är en del av vår framgång och tillväxt och just nu har vi 17 gruvor i drift. Men konjunkturläget är osäkert. För några få år sedan talades det om en gruvboom i Sverige. Sedan stannade tillväxten i Kina upp och det drabbade även svensk gruvindustri. De stora, etablerade bolagen överlever, men även de minskar investeringarna. Andra tvingas avveckla sin verksamhet.

Sådan avveckling väcker viktiga frågor kring markägarens rättigheter som fordringsägare vid en konkurs. Minerallagstiftningen gör att en markägare inte kan neka en brytning av konsessionsmineraler. Lagen ger också markägaren och staten rätten till 2 promille av värdet på den mineral som omfattas av koncessionen och som brutits under året med fördelningen $\frac{3}{4}$ till markägaren och $\frac{1}{4}$ till staten. Men markägarens lagstiftade rätt har inget värde vid en konkurs. Minerallagstiftningen med gruvbolagens rätt till att bryta konsessionsmaterialer och markägarens skyldighet att tillåta brytning är i sig en inskränkning av äganderätten. Markägarens ställning som fordringshavare gällande möjligheten att få sin del av mineralersättningen borde stärkas till följd av hans/hennes skyldighet att tillåta brytning på sin mark.

Statliga bolag

Moderaterna anser att statens uppgift normalt bör vara att ange de ramar och regler som ska gälla för näringslivet och företagen, inte att äga och driva företag. Staten är dock en stor företagsägare, och kommer så att förbli under överskådlig tid. Det ställer höga krav på tydliga principer. De statliga bolagen bör drivas långsiktigt och ansvarsfullt och, där bolaget verkar på en konkurrensutsatt marknad, enligt marknadsmässiga krav för att säkerställa en effektiv konkurrens. Statens roll som lagstiftare och ägare bör hållas isär och skötas på ett professionellt sätt. De statliga bolagen ska präglas av öppenhet och föredömlighet samt vara föregångare avseende hållbarhetsfrågor som till exempel jämställdhet, miljö och socialt ansvarstagande. Vissa statliga företag har ett särskilt samhällsuppdrag. Det är viktigt att dessa tydligt redovisas och är styrande för bolagens verksamhet. Regeringens styrning av de statliga bolagen ska ske inom de ramar som riksdagen fastställt. Om förändringar av det statliga ägandet leder till bättre fungerande marknader eller en mer effektiv samhällsservice bör staten minska eller avveckla sitt ägande. Exempelvis gäller detta bolag som SBAB, Teliasonera, SAS och Orio. Eventuella försäljningsintäkter ska användas för att minska statsskulden. Det är dock inte aktuellt med försäljning av LKAB, Apoteket eller Vattenfalls nordiska verksamhet.

Immaterialrätt

Artister, konstnärer, musiker och filmmakare investerar mycket tid och pengar på sina verk och alster. Mycket av det som allmänheten sedan kan njuta av i form av serier, filmer, låtar, tavlor m.m. En del upphovsmakare släpper sitt material fritt att användas av alla. Andra väljer att erbjuda sina produkter på marknaden mot betalning. Det är viktigt att samhället respekterar de val som upphovsmakaren gör samtidigt som man inte lägger några hinder i vägen för ny teknik och nya innovativa sätt att sprida såväl kultur som information. Det finns idag en otydlighet kring huruvida man får streama

filmer eller ej. Vi menar att det måste vara tydligt att det är upphovsrättsinnehavaren som äger och kontrollerar sina alster. Dessa får inte utan medgivande spridas till en bred allmänhet. Samtidigt är det viktigt att värna nya kanaler såsom streaming för lagliga tjänster. Men vi vill också värna upphovsrättsinnehavarens rätt till sitt eget material, vid exempelvis streaming. Vi vill därtill tydligare markera mot de som väljer att kränka äganderätten i dessa frågor genom att se över möjligheten att införa grovt upphovsrättsbrott som ska rikta sig mot de som i ekonomiskt syfte stjälar andras verk. Från dagens max 2 års fängelse till 4–6 års fängelse.

Lars Hjalmered (M)

Hans Rothenberg (M)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Jörgen Warborn (M)